

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

5 de Spectaculis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Nomina horum Olympia, Isthmia, Pythia, Nemea. Quae celebra-
 u; Pindarus, explicauitque eius scholiastes, & Alexan ab Alexan-
 dro Geotalium dierum 5. cap. 8. Leonicens lib. 1. cap. 68. ¶ De
 10 olympicis in honorem Iouis introductis, sic Strabo loquitur, li.
 8. Geogra. P. Est in agro Pyseo templum ab Elide stadiis minus tre-
 centis abiens: ante illud vero locus vestitus olea surgit, in quo stadium
 iacet. Alphaui autem alluit, ex Archadia labens, & Triphyliacum
 intrans mare, inter occasum & merid. Inuis quidem ex Olympi
 Iouis oraculo ingentem sibi claritatem vindicauit, eoque deficiente, vi-
 bilominus tamen tempis fama remansit: & quantum ipsi nouimus ad
 auctus est & celebratus gratia, & ludorum Olympiorum causa quos
 sacros & corona illustres, & inter alios omnes, e quibus maximos arbi-
 trantur, & c. Pisei primum auctoritatem condendi ludos hos sibi
 usurparunt, quod illis exitio fuit. Eleis sibi eosdem per Phidonem
 Argium aduocatum usurpantibus, vt narrat Pausanias, lib. 6. in
 Eliae postremo scribit & plura in Atticis. Scribit & de Stadio ab
 Hercule metato Olympico sexcentorum pedum Gellius, lib. 1. c.
 1. post Plutarchum, lib. quanta sit in hom. corpo & ingenio differen-
 11 & Pinium, lib. 2. c. 23. ¶ Nicolaus & Gerbellius, lib. 6. de Pelopo. in
 urbis & in Elide. ex Sophiano, Herodoto, Pausania, & aliis tradit,
 haec Olympica certamina per sigalos qui que annos renouari
 solita, cum maximo Graecorum concursu: atque solites hos ludo-
 s semper plena Luna, ab 11. mensis vsque ad 16. diem, quae praem-
 ia & corona victoribus concedebantur. Tantaque fuit Olympi-
 orum veneratio, vt postea per Olympiades Iustitiales ceperint
 anni numerari, ab anno a Troia capta Graecis 406. Eusebius in
 Chronic. anno tertio regni Labdon regis Hebraeorum, regnante
 apud Assyrios Tantane: apud Aegyptios, Thoo: expletis a mundi
 principio quatuor millibus decem & octo: a diluio, 477. a nati-
 uitate Nini regis Assyriorum, annis 835. a natiuitate Moysis, 305.
 vt auctor Eutropius, lib. 1. de gest. Romano.

12 ¶ Isthoc certamine lex erat, vt nemo coronaretur, nisi in que-
 cunq; in medium prodeuntem, sine discrimine & electione con-
 grederetur: non enim licebat eligere eum cum quo victurus cer-
 13 taret, t. sic Plutarcho, lib. de tranquillit. animi. ¶ Tanta tamen
 laus istius victoriae & coronae oleagineae, vt eam non dubitet Ci-
 cero aequare Romanis triumphis, Cicero pro Flacco, & 2. Tuscul.
 14 ¶ Isthmia t certamina, ab Isthmo, qui angusta portio terrae est in-
 ter Argium, & Ionium mare, non longe a Corinthio in Pelopon-
 neso ibi ludus hic primum in honorem Neptuni celebratus, a la-
 lone primum, cum ex Colchi periculis in patriam remearet: quia
 ibi Neptunus fauorem habebat praerelissimum, vt ait Pomponius
 Mela, lib. 2. in Macedonia, quod erat luco pinearum arborum cir-
 cumclatum, vt notat Strabo. in 8. Fuit & in honorem celebratus
 Melicertus, quem Polemonem nominarunt, de quibus late Pau-
 santias, in Atticis. Hyginus in Mythologis. Ouidius, 6. Fasto. Scho-
 liaste. Apolloni, in 3. Apollo. Rhod. Argonaut. Erst Plutarchus re-
 ferat Isthmorum ludorum inuentioem ad Theseum, eo quae ad
 aemulationem Herculis, qui Olympicos instituerat, primum in-
 treduxisse tradit, Plut. in Theseo. Scriptum & ab aliis Sypolum
 Corinthiorum regem eos instituisse, cum ibi Melicertem puerum
 eo loco deuentum a Delphine inuenisset, & cum sepelisset.
 Quod & tradit Stacius, in prin. Thebaid. & Pausanias, in Atticis.
 Quod & verum est. At quod de Theseo fertur, intelligi debet,
 Theseum ludos intermissos ob latronum pericula subleuatis Iatronicis
 ludis, redintegrasse. Nam autem quinquennio renouarentur
 Iudis, dubium est, id afferentibus Solino, c. 13. & Pompo. Me-
 la, ubi supra. Pindaro autem, tertio quoque anno tantum, vocantur
 & eo trietericam illius anni victimam, Pind. ode 6. Nemeor. ep. o.
 2. Sibi annotat Ioan. Leonicens. Illius certaminis praemium, co-
 rona primum apii, deinceps ex pinu, propterea quod infrugifera
 maris instar arbor sit, vt aiunt se holia Pindari.

15 ¶ Certamina tamen Pythia introducta in memoriam Apollinis, qui
 serpentem veneno maxime nocentem interemit, vt ait Ouidius,
 1. Metamor. Alii ab Euriloco Thessalo, Amphictionum duce, de-
 bellatis Cyrrheis instituta ferunt, in honorem Apollinis, Ioan. Leo-
 nicens. in 1. ode. Pythia. Pinda. Principio nouem annorum spatio age-
 bantur Pythia, postea ad quinquennale tempus redacta. Efeulea
 primum corona, deinde laurea, Ouid. d. lib. 1. Metam. pro praemio
 16 dara. ¶ Nemea t certamina originem habuerunt a certamine fune-
 bri instituto per septem duces Argiuorum, in honore Archemo-
 ri filii sacerdoti: Lycurgi, occisi a serpente. Hi enim pergentes in
 Lemnu Thraciae, vt opem ferrent Polyntice contra Thabanos sibi
 petiti petierant ab Hypsipyle Lemnia muliere, vt aqua in illa re-
 gione potui apta ostenderet. Quib obsequis vt ostenderet, Arche-

moru puerum cuius nutrix erat, in quodam loco reposuit, donec
 rediret, quem mora pedente serpens quida suffocauit: quo reper-
 to occiso, Proci in eius memoriam ludos instituerunt, Strabo, in
 8. Pausan. in Corinthiis in Nemea sylvia, consolantes Hypsipylem,
 quorum praefides lu tuosis verbis inducuntur. Hos postea ta-
 men ludos, in meliorem statum Hercules renouauit, deuicto leo-
 ne Nemeo, vt notat scholiastes in Pindarum. Renouabantur au-
 tem post tres annos singulos.

¶ Erant salu ludu Romae theatrales Circenses, Equestres, secu-
 17 lares, in quibus exhibebantur spectacula Comediarum, Tragedi-
 arum, agitarum equorum, & aliarum rerum ad delectandum
 populam, vt decursus equorum Troiae, venatio Africana, Sueton.
 in Calig. c. 18. ad voluptatem, & minorum, & satyrorum, & met-
 tricum floralium nudationes, & alia id genus. Et ad voluptatem
 populi permisos fuisse ludos potissimum gymnicos testantur ad-
 huc leges, l. 1. & 2. 3. de specta. lib. 11. Cit. 40. & Loni, de expen. Indo.
 eo lib. 11. tit. 41. Erant & Megalenses qui & Taurii Comptalicii, tu-
 uenales. Honorati, de quib. Alex. ab Alexan. lib. 6. c. 19. Militares,
 de quib. Valentinus, lib. 12. c. 12. de remilit. & alii, de quibus Valerius
 Maximus, lib. 2. tit. 1. in morem Ludor. ¶ Exhibebantur t & gladi-
 18 toria munera, pugilum crudelia spectacula, ex quibus primum ar-
 morum tractandorum meditatio a P. Ruilio cosule C. Malli
 collega militibus traditam, scribit Valerius Maximus, idem, lib.
 2. c. 1. in P. Ruilio. Is enim ex lude C. Aurelii Scauri, doctioribus
 gladiatorum accessit, vt ad inferendi ictus, subtiliorem
 rationem legis ingenerauit, virtutemque arti, & rursus artem
 virtuti miscuit: vt illa huius impetu fortior, haec illius scientia cau-
 tior fieret.

¶ Horum t distinctione habita, quid de prohibitione specta-
 19 culorum traditum sit audiamus, & consideremus res ipsas propo-
 sitas in spectaculis primum, dehinc personas, tertio modum &
 tempus. In primis turpia, ludicra, mimica, histronica, derisoria,
 satyrica, ioculatoria, magica, praestigia, indigna sunt quae ab homi-
 ne sanae mentis fiant, vel fieri incipientur: qui enim illis assistunt,
 videntur foeci & participes sceleris, auctoresque, quod compro-
 bent. Proinde poena eadem, & nota digni Histronices autem, qui
 artem illam exercent, vt pte impudentes, a sacrosancta corpo-
 ris dominici communione pelluntur, ca. pro dilectione, de consec.
 dist. 2. Et filius qui se inter acenarios vt mimos sociauerit, & in
 hac arte se professione persequerit inuitis parentibus, quie-
 ius professionis non sunt, potest exheredari, §. cassus, vt cum de
 appellatio. cognosc. coll. 8. tit. 1. 2. In Agathensi concilio, c. presbyteri,
 34. dist. presbyteris, diaconibus, subdiaconibus, & aliis clericis,
 quibus licentia ducendi uxores non est, interdicitur, ne aliarum
 nuptiarum conuiuiis interfiant, ne his cibus miscantur, vbi-
 matoria cantantur, & turpia aut obcenii mortis corporum, cho-
 reis & salubris offeruntur: ne auditus & obtritus sacris minist-
 rariis deputati, turpium spectaculorum, atque vbiuorum contagione
 polluantur. Et rursus in concilio Laodicensi, c. non oportet, in 2. de
 consecra. dist. 5. Non oportet ministris altaris, vel quoslibet clericos
 20 spectaculis aliquibus, qui aut in nuptiis aut in scenis exhibentur, mer-
 esse, sed antequam thymelicis ingrediantur, surgere eos de conuiuio &
 abire de bere.

¶ Nam t & illis ab omnibus spectaculis cauendum esse dicitur,
 21 c. bis rigitur, 23. dist. & sup. dictum est. Quod & reliquis Christianis
 obseruandum vult D. Bernardus, sermo. de conuersio. ad cler. ca. 12.
 Ceterum, inquit, vana spectacula rogo quid corpori praestant, quid ve-
 animae conferre videntur? aut certe nihil in homine, cui curiositas pro-
 fit inuenies: fruola profus & inanis & nugatoria consolatio, & nescio
 quid durius illi imprecer, quam ut semper habeat quid requirat, qui
 inuide quietis pacem fugitans, curiosa inquietudine delictetur. Et
 Basilii Magni, sermo. de legendis. libr. gentili. Oportet, nec oculos
 22 spectaculis, nec vanis praestigiarum ostentaculis tradere, nec per au-
 res corruptricem animarum melodiam audire. Hoc enim musica ge-
 nus, seruitus & ignobilis fructus parere, praererea libidinum acu-
 leas acnere solet. Meminit Plinius Iunior, lib. 4. epistol. iudicii in
 hac re obseruandi. Gymnicus, inquit, agone apud Venenenses ex eu-
 in idam testamento celebrabatur, hunc Trebonius Rufinus in dau-
 mur au tollendum abolendum ve curar at: cumque negaretur ex aucto-
 ritate publica scisse, eumque restitui heredes postulasent, egit ipse
 23 causam suam apud Traianum Imperatorem, Caio Plinio (loquente)
 in consilium assumpto, dicebat eas potissimum liberalitatis prima-
 torum hominum esse omni re publica valde suspectas, quae civitati mil-
 lum ornatum, nullam utilitatem plebi solam duxerat voluptatem
 ac delectationem adferant. Aiqu tandem, ne otio torpescerent Ven-
 nenses,

